

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจากสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยในทุกวันนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสภาพในการดำรงชีวิตที่มีการแข่งขันในการประกอบอาชีพ เพื่อที่จะขายแรงงานของคนไปสู่ตลาด สภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อทางด้านสุขภาพ สภาพความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งบางสิ่งบางอย่างก็จำเป็นและไม่จำเป็น สภาพทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปอันเกิดจากสิ่งของฟุ่มเฟือย ค่าเงินที่ตกต่ำและการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ สภาพการหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีส่วนขัดแย้งต่อวัฒนธรรมไทยระเบียบประเพณีของไทย และที่สำคัญคือการนำพาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ การทำสนามรบให้เป็นตลาดการค้า การลงทุนของชาวต่างประเทศ

บันลือ พฤกษ์วัน (2534, หน้า9) ในการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก โดยถือว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศนั้น ทุกสังคมพยายามที่จะพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณภาพมากที่สุด เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสมในสังคม โดยผ่านกระบวนการอบรมที่เรียกว่าการศึกษาเป็นสำคัญการศึกษาคือการเรียนเพื่อรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคนซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนามนุษย์ให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น

ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องมีการจัดวางจุดมุ่งหมายให้เหมาะสมรอบคอบและเมื่อเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว จึงดำเนินการผลิตให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสุขโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2545 ซึ่งโรงเรียนที่ใช้เรียกว่าโรงเรียนนาร่อง ในปีการศึกษา 2546 ได้ให้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในปีการศึกษา 2552 ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียน โดยโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ทางกระทรวงศึกษาธิการจะประกาศรายชื่อให้ทราบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า37) การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาพลศึกษาอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสมัยก่อนนั้นผู้คนมักจะมองว่าพลศึกษาเป็นการพัฒนาในทางร่างกายเพียงอย่างเดียวเพราะว่ากิจกรรมต่างๆ ในทางพลศึกษาทำให้มองเห็นชัดเจนในเฉพาะด้านเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้ความคิดต่างๆ เหล่านี้ได้เปลี่ยนไปแล้ว เพราะทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งทางร่างกาย จิตใจ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกันไป พลศึกษาเป็นวิชาแขนงหนึ่งของกระบวนการศึกษาที่ไม่ได้มุ่งพัฒนาเพียงด้านร่างกาย แต่พลศึกษามีเป้าหมายคือ 1) ใช้กิจกรรมเหล่านั้นไปอยู่ในชีวิตประจำวัน คือโปรแกรมพลศึกษาเป็นเรื่องของการช่วยผู้เรียนได้รู้จักการรวบรวมเอากิจกรรมพลศึกษา บางรูปแบบมาใช้ในชีวิตประจำวันจะได้ประสบการณ์ที่ดีมีคุณค่าต่อสุขภาพ 2) พัฒนาทางทักษะ คือการช่วยปรับปรุงทักษะทางร่างกาย ซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการถ่ายทอดทักษะอย่างถูกต้องเป็นลำดับขั้นตอนจากผู้สอน 3) พัฒนาทางด้านสมรรถภาพทางกายคือการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จกับการออกกำลังกายและกิจกรรมทางพลศึกษาเป็นหนทางนำไปสู่ผู้ที่มีสุขภาพดี 4) พัฒนาทางด้านอารมณ์และสังคมสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมพลศึกษาช่วยผู้เรียนมีประสบการณ์ เกิดพัฒนาการทางทักษะด้านสังคมและอารมณ์ ซึ่งประสบการณ์นี้ได้มาจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน รู้แพ้รู้ชนะในเกมกีฬา ประสบการณ์ดังกล่าวมีความสำคัญต่อผู้เรียนมากเพราะจะฝึกให้รู้จักคนในสังคมภายนอก 5) พัฒนาการด้านความรู้ซึ่งเกี่ยวกับความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายซึ่งทำให้ทราบถึงประโยชน์ในการออกกำลังกายว่ามีประโยชน์อย่างไร สามารถนำไปใช้บอกกล่าวผู้อื่นได้

วาสนา คุณาภิลิทธิ (2539, หน้า 11) ในการเรียนพลศึกษานั้น สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้นักเรียน เพื่อนที่ให้ผู้เรียนได้เกิดความพึงพอใจในการเรียน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้เรียนเพราะว่าเป็นความรู้สึของผู้เรียนว่าพอใจเพียงใด ต่อสิ่งที่กำลังสัมผัสอยู่ถ้าผู้เรียนมีพอใจมีความสุขความพอใจแล้วจะทำให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ อยากที่จะค้นหาความจริง ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการเรียน เมื่อผู้เรียนมีความสุขในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพที่จะเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การที่จะทำให้ นักเรียนสามารถเรียนวิชาพลศึกษาได้ผลดีนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญในการเรียนวิชาพลศึกษา การจัดสภาพการเรียนหรือจัดบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมจะทำให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจ และสนุกสนานกับการเรียนนั้นๆ ครูบางคนมักปรารถนาว่านักเรียนบางคนไม่ใส่ใจหรือกระตือรือร้น ในการเรียนเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นเพราะครูไม่สามารถจัดบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนสนใจ หรือพึงพอใจได้ดังนั้นในการจัดการเรียนพลศึกษาควรเริ่มจัดตั้งแต่ 1) เรื่องของจุดมุ่งหมาย เพื่อนที่ จะทำให้เด็กนักเรียนรู้ว่าเรียนอะไรและเมื่อเรียนไปแล้วจะได้อะไรกับการเรียน 2) ด้านเนื้อหาสาระ ของหลักสูตร ซึ่งเนื้อหาสาระต่างๆจะมีอยู่ในตัวหลักสูตรเอง 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านประสิทธิภาพของครูผู้สอน 5) ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ด้านการ วัดผลและประเมินผล ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญยิ่งในการเรียนพลศึกษา (สุวิทย์ สว่างโรจน์ 2546 หน้า 22; อังอิงโน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2537 หน้า 33)

ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ว่ามีสภาพความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดต่อการเรียนพลศึกษา เพื่อที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าที่ ได้ไปปรับปรุงการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนพลศึกษาในปีต่อไป ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อที่เด็ก นักเรียนจะได้มีคุณภาพที่ดี ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียน หญิงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนขนาด เล็กและขนาดกลาง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำถามการศึกษาค้นคว้า

1. ความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 เป็นอย่างไร
2. เพศและขนาดโรงเรียน ของนักเรียนมีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งมีจำนวน 23,756 คน เป็นชายจำนวน 10,800 คน เป็นหญิงจำนวน 12,956 คน

ด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะ ความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้นคือ
 - 1.1 เพศ จำแนก ชายและหญิง
 - 1.2 ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น ขนาดเล็กและขนาดกลาง
2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษา ในด้าน 4 ด้านดังนี้

- 2.1 ด้านจุดหมายของพลศึกษา
- 2.2 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร
- 2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.4 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาค้นคว้านี้ทำให้ทราบความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. ทำให้ทราบความแตกต่างในความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. ทำให้ทราบข้อแตกต่างในความพึงพอใจในการเรียนวิชาพลศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
4. ผลการศึกษาค้นคว้านี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้ตามความต้องการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความพึงพอใจ** หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ อารมณ์ ความรู้สึก และแรงจูงใจของนักเรียนต่อการเรียนพลศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจุดหมายของพลศึกษา 2) ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. **การเรียนพลศึกษา** หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับวิชาที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกาย เป็นสื่อ ซึ่งจุดมุ่งหมายของพลศึกษาเน้นการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา
3. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชาย นักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
4. **โรงเรียนขนาดเล็ก** หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน 120 คน
5. **โรงเรียนขนาดกลาง** หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121-300 คน